

Vergaderjaar 2024–2025

21 109

Uitvoering EU-Richtlijnen

Nr. 268

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 oktober 2024

Hierbij bied ik u het periodieke overzicht aan van de stand van zaken bij de implementatie van EU-richtlijnen in de Nederlandse wet- en regelgeving aan het einde van het derde kwartaal van 2024.

In deze brief wordt eerst ingegaan op de implementatieachterstand zoals die op 31 september 2024 gold. Daarna worden de oorzaken van deze achterstand behandeld en worden de richtlijnen die het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd genoemd. Vervolgens volgt een opsomming van de ingebrekestellingprocedures die de Europese Commissie tegen Nederland is gestart als gevolg van niet-tijdige implementatie. Mede op verzoek van uw Kamer zijn ook de lopende infracties wegens (vermeende) onjuiste implementatie in het overzicht ingebrekestellingen per departement opgenomen.

Huidige achterstand

De achterstand per 1 oktober 2024 bedroeg 9 richtlijnen t.o.v. 9 richtlijnen in het vorige kwartaal. In het 3^e kwartaal van 2024 zijn er 2 achterstallige richtlijnen geïmplementeerd. Er zijn in dit kwartaal 2 richtlijnen in overschrijding bijgekomen.

De 9 achterstallige richtlijnen zijn aan de volgende ministeries toegeedeeld: KGG (1), FIN (1), VWS (1), AenM (1), IenW (2) en JenV (3).

De overschrijding van de implementatiedatum varieert sterk, van 86 tot 987 dagen. Een exacte aanduiding van de overschrijding per richtlijn is te vinden in bijgevoegd kwartaaloverzicht.

Achterstanden en hun oorzaken

Wat betreft de oorzaken voor de implementatieachterstand ultimo derde kwartaal 2024 speelt een aantal factoren een rol. Deze factoren worden hieronder per ministerie toegelicht.

KGG

Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft, en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad

Richtlijn (EU) 2023/2413 betreft een omvangrijke wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001 (Renewable Energy Directive/RED), waarbij verschillende implementatietermijnen gelden. Voor een aantal van de zogenaamde «versnellingsartikelen» die er voor moeten zorgen dat projecten voor hernieuwbare energie sneller uitgerold kunnen worden geldt een uiterste implementatiedatum van 1 juli 2024. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd bij brief van 7 juni 2024 (Kamerstukken II 31 239, nr. 396).

Deze artikelen betreffen deels feitelijk handelen waarvoor geen implementatie in wet- en regelgeving noodzakelijk is. Voor de aanpassing van de vergunningsprocedure geldt dat de Nederlandse systematiek (voor een groot deel) voldoet aan de gestelde eisen. Daar waar nodig worden deze artikelen geïmplementeerd in de Omgevingswet, de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en de Wet Windenergie op Zee. Het streven is de voorstellen daartoe in de eerste helft van 2025 aan te bieden aan de Tweede Kamer.

FIN

RICHTLIJN (EU) 2021/2167 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 24 november 2021 inzake kredietsevicers en kredietkopers en tot wijziging van de Richtlijnen 2008/48/EG en 2014/17/EU

Uiterste implementatiedatum: 29 december 2023

De richtlijn (EU) 2021/2167 biedt een regelgevend kader voor de overdracht en het beheer van niet-renderende kredietovereenkomsten, of de rechten uit dergelijke overeenkomsten, door kredietinstellingen. De richtlijn is onderdeel van de strategie van de Europese Unie om het volume van niet-renderende kredietovereenkomsten op bankbalansen te verlagen en de mogelijke toekomstige opeenhoping van dergelijke kredietovereenkomsten te voorkomen.

Implementatie vindt plaats in de Wet op het Financieel toezicht (Wft) en Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek. Verder leidt implementatie van de richtlijn tot aanpassing van diverse lagere regelgeving. De voorbereiding van het voorstel van wet ter implementatie van de richtlijn is vertraagd wegens gebrek aan capaciteit en wisselingen op het dossier. Daarnaast is het voorstel van wet op 12 juni 2023 in consultatie gegaan, waarbij er diverse uitgebreide reacties zijn ontvangen. Het verwerken van de reacties heeft tot aanpassingen geleid waar complexe afwegingen aan ten grondslag lagen.

Op 31 mei 2024 is het voorstel van wet ter advisering naar de Raad van State gestuurd. De Raad van State heeft op 24 juli een positief advies uitgebracht (dictum B). Ons streven is het wetsvoorstel zo snel mogelijk bij uw Kamer in te dienen. Ondertussen wordt geschreven aan de lagere regelgeving.

I&W

RICHTLIJN (EU) 2017/2397 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 12 december 2017 betreffende de erkenning van

beroepskwalificaties in de binnenvaart en tot intrekking van de Richtlijnen 91/672/EEG en 96/50/EG van de Raad
Uiterste implementatiedatum: 17 januari 2022

Richtlijn (EU) 2017/2397 wordt geïmplementeerd door wijzigingen op verschillende niveaus van regelgeving, waaronder een wijziging van de Binnenvaartwet en het Binnenvaartbesluit. De wetswijziging waarmee de Binnenvaartwet wordt gewijzigd is op 28 november 2023 gepubliceerd.¹ De wijziging van het Binnenvaartbesluit is op 18 april 2024 gepubliceerd.² Om problemen door de overschrijding van de implementatietermijn zo veel mogelijk te voorkomen, is de richtlijn gedeeltelijk geïmplementeerd in de Binnenvaartregeling.³ Op dit niveau van ministeriële regeling zal voor de volledige implementatie ook nog een wijziging plaatsvinden. Door deze gedeeltelijke implementatie kan er al deels uitvoering worden gegeven aan de richtlijn met onder andere de uitgifte van de nieuwe soort vaarbewijzen.

GEDELEGEERDE RICHTLIJN (EU) 2020/12 VAN DE COMMISSIE van 2 augustus 2019 tot aanvulling van Richtlijn (EU) 2017/2397 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft normen betreffende competenties en de overeenkomstige kennis en vaardigheden voor praktijkexamens, de goedkeuring van simulatoren en medische geschiktheid
Uiterste implementatiedatum: 17 januari 2022

De implementatie van de Gedelegeerde Richtlijn (EU) 2020/12 is onderdeel van de implementatie van de Richtlijn (EU) 2017/2397. Voor de toelichting op de oorzaak van de achterstand wordt verwezen naar de toelichting bij Richtlijn (EU) 2017/2397.

JenV

RICHTLIJN (EU) 2019/1151[A] VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht
Uiterste implementatiedatum: 1 augustus 2022

Zie toelichting onder richtlijn (EU) 2019/1151 [B].

RICHTLIJN (EU) 2019/1151[B] VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht
Uiterste implementatiedatum: 1 augustus 2023

De richtlijn 2019/1151 wijzigt richtlijn 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht. De richtlijn maakt het mogelijk dat online een BV wordt opgericht, dat bijkantoren online kunnen worden geregistreerd en dat online informatie en documenten kunnen worden ingediend door vennootschappen en bijkantoren. De richtlijn bevat daarnaast een bepaling over bestuursverboden en de uitwisseling van informatie daarover tussen lidstaten.

¹ Stb. 2023, nr. 392-n1

² Stb. 2024, nr. 104

³ Stcrt. 2022, nr. 5098

Deels zijn deze verplichtingen ook al opgenomen in de richtlijn 2006/123, welke in 2010 zijn geïmplementeerd in de Dienstenwet en het Handelsregisterbesluit 2008. Implementatie van de overige geschriften vindt plaats in het Burgerlijk Wetboek, in de Wet op het notarisambt en in het Handelsregisterbesluit 2014. De wet tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het notarisambt is op 1 januari 2024 in werking getreden. EZK werkt momenteel aan de wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008. Vooruitlopend op de voor de implementatie nog benodigde wijzigingen van het Handelsregisterbesluit 2008, zal de Kamer van Koophandel (hierna: KVK) vanaf het vierde kwartaal in de praktijk al werken in overeenstemming met de eisen uit de richtlijn. De implementatie bij de KVK is vertraagd doordat de verordening met de technische specificaties pas laat gereedkwam, vanwege een overvolle ontwikkelagenda en capaciteitsbeperkingen bij zowel EZ als de KVK. Voor één onderdeel geeft de KVK aan vanwege aanhoudende capaciteitsbeperkingen meer tijd nodig te hebben. In het eerste kwartaal van 2025 wordt bezien of dit alsnog kan worden geïmplementeerd. Naar verwachting wordt de formele wijziging van het Handelsregisterbesluit 2008 in het eerste kwartaal van 2025 gepubliceerd.

RICHTLIJN (EU) 2022/2464 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 14 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU) nr. 537/2014, Richtlijn 2004/109/EG, Richtlijn 2006/43/EG en Richtlijn 2013/34/EU, met betrekking tot duurzaamheidsrapportering door ondernemingen
Uiterste implementatiedatum: 6 juli 2024

De richtlijn (EU) 2022/2464 verplicht, kort gezegd, grote en beursgenoteerde ondernemingen om te rapporteren over duurzaamheid. Accountants zullen deze duurzaamheidsrapporteringen beoordelen en moeten daarvoor aan extra eisen voldoen. De richtlijn wordt geïmplementeerd door enerzijds een ontwerp voor een algemene maatregel van bestuur van JenV dat de rapportageverplichting voor ondernemingen bevat en anderzijds door een wetsvoorstel van FIN met (voornamelijk) regels voor accountants(organisaties) die de duurzaamheidsrapportering moeten controleren.

Het ontwerp voor de algemene maatregel van bestuur met de rapportageverplichting is op 12 juni 2024 overgelegd aan beide Kamers in het kader van de voorhang (Kamerstuk 26 485, nr. 437). Hierop zijn op 12 juli en 25 september vragen ontvangen van de Tweede Kamer respectievelijk Eerste Kamer. JenV werkt momenteel aan de beantwoording van deze vragen. Het wetsvoorstel zal op korte termijn door FIN naar de Tweede Kamer worden gestuurd nadat de Raad van State op 28 augustus (blanco) advies heeft uitgebracht over het voorstel.

AenM

RICHTLIJN (EU) 2021/1883 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 20 oktober 2021 betreffende de voorwaarden voor toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op een hooggekwalificeerde baan, en tot intrekking van Richtlijn 2009/50/EG van de Raad
Uiterste implementatiedatum: 18 november 2023

Richtlijn (EU) 2021/1883 vervangt Richtlijn 2009/50/EG en daarmee de regeling voor kennismigranten. Bij de implementatie is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de nationale regeling die op een aantal onderdelen gunstiger voorwaarden bood. De implementatietermijn (18 november 2023) is inmiddels verstreken.

Onder meer de sensitiviteit van het onderwerp in de politieke verhoudingen en de demissionaire status van het kabinet hebben geleid tot vertragingen. Ook de betrokkenheid van verschillende ministeries heeft gezorgd voor vertraging bij de implementatie. Het besluit ter implementatie is in werking getreden en gereed gemeld bij de Commissie. Het wetsvoorstel is aanhangig gemaakt bij de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel staat ingepland voor parlementaire behandeling op 27 november 2024.

VWS

RICHTLIJN (EU) 2019/882 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 17 april 2019 betreffende de toegankelijkheidsvoorschriften voor producten en diensten Uiterste implementatiedatum: 28 juni 2022

Richtlijn (EU) 2019/882 wordt geïmplementeerd door de Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften producten en diensten (Stb. 2024, nr. 87), en een aantal algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) op deelreinen.

Zowel de Implementatiewet als de AMvB's zijn inmiddels vastgesteld en gepubliceerd (Stb. 2024, nrs. 123, 136, 139, 144, 179, 204 en 262). De laatste AMvB ter implementatie van de richtlijn is op 12 september 2024 vastgesteld, en op 23 september 2024 gepubliceerd in het Staatsblad (Stb. 2024, nr. 262). De administratieve verwerking van de implementatie moet nog worden afgerond.

De complexiteit van de materie en de betrokkenheid van veel verschillende ministeries hebben gezorgd voor vertraging bij de implementatie. Daarnaast kostte het de nodige tijd om afspraken te maken met de verschillende toezichthouders over de wijze waarop de implementatieregelgeving kan worden gehandhaafd. De wetgeving zal conform de richtlijn van toepassing zijn vanaf 28 juni 2025.

Richtlijnen die in het volgende kwartaal moeten worden geïmplementeerd om overschrijding te voorkomen

BZ

RICHTLIJN (EU) 2019/997 VAN DE RAAD van 18 juni 2019 tot vaststelling van een EU-noodreisdocument en tot intrekking van Besluit 96/409/GBVB GEDELEGEERDE RICHTLIJN (EU) 2024/1986 VAN DE COMMISSIE van 6 mei 2024 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2019/997 van de Raad wat betreft het machineleesbare gedeelte van het EU-noodreisdocument

FIN

RICHTLIJN (EU) 2024/1174 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 11 april 2024 tot wijziging van Richtlijn 2014/59/EU en Verordening (EU) nr. 806/2014 met betrekking tot bepaalde aspecten van het minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva

lenW

RICHTLIJN (EU) 2023/946 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 10 mei 2023 tot wijziging van Richtlijn 2003/25/EG met betrekking tot de toevoeging van verbeterde stabiliteitsvereisten en de afstemming van die richtlijn op de door de Internationale Maritieme Organisatie vastgestelde stabiliteitsvereisten

GEDELEGEERDE RICHTLIJN (EU) 2024/299 VAN DE COMMISSIE van 27 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2016/2284 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de methode voor de rapportage van emissieprognoses voor bepaalde luchtverontreinigende stoffen

JenV

RICHTLIJN (EU) 2022/2555 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148 (NIS 2-richtlijn)

RICHTLIJN (EU) 2022/2557 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 14 december 2022 betreffende de weerbaarheid van kritieke entiteiten en tot intrekking van Richtlijn 2008/114/EG van de Raad

RICHTLIJN (EU) 2023/977 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 10 mei 2023 betreffende de uitwisseling van informatie tussen de rechtshandavingsinstanties van de lidstaten en tot intrekking van Kaderbesluit 2006/960/JBZ van de Raad

OCW

RICHTLIJN (EU) 2022/2381 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 23 november 2022 inzake het verbeteren van het genderevenwicht bij bestuurders van beursgenoteerde ondernemingen en daarmee samenhangende maatregelen

SZW

RICHTLIJN (EU) 2022/2041 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD van 19 oktober 2022 betreffende toereikende minimumlonen in de Europese Unie

Ingebrekestellingen wegens te late implementatie

In het derde kwartaal van 2024 zijn er vier ingebrekestellingen wegens te late implementatie van richtlijnen van de Europese Commissie ontvangen:

Van BZ, zaak 2024/0198, mbt RL 2024/242 (EU-lijst militaire goederen)
Van KGG, zaak 2024/0197, mbt RL 2023/959 (broeikasgasemissierechten)
Van KGG, zaak 2024/0241, mbt RL 2023/2413 (energie uit hernieuwbare bronnen)
Van JenV, zaak 2024/0240, mbt RL 2022/2464 (duurzaamheidsrapportering door ondernemingen)

De Europese Commissie heeft in het derde kwartaal van 2024 twee zaken wegens te late implementatie geseponneerd:

Van BZK, zaak 2021/2272, mbt RL 2018/844 (energieprestatie gebouwen)
Van EZ, zaak 2024/0104, mbt RL 2022/2380 (aanbieden radioapparatuur)

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C.C.J. Veldkamp